

Hospodářská Besídka

Pořádá JAN JANÁK.

Jak zbavíme pastviny plevelů.

Je vsakotku překvapujícím, jak malá pozorost věnuje se pastvinám na mnohých našich farmách, neboť nelze spatřit pastviště, aby v něm nehrály hlavní úlohu různé plevely na úkor travin, jež mají býti hlavní podkladem pastviny. Pastviště, v němž stkví se kvetoucí celík (golden rod) v plné své kráse, je sice pěkné na pohled, ale sotva vyhovuje požadavkům, jaké naň vypočítavý farmář skládá. Kromě celíku, rdesen a jiných plevelů, jež jsou sice na úkor farmářů a pastvin, ale dobytku neškodí, bývají v pastvině mnohé, jež jsou na úkor mléku a máslu dojníc. Plevely měly by se rozhodně z pastvin vykořeniti, čehož docílí se jednoduchým způsobem — požínáním jich. Kdokoli způsob tento zkouší, podivil se, jak brzy vzmohou se v pastvině užitečné traviny a jetýlek, požínáme-li často vysoké trsvité plevely.

Zvláště měli bychom dbáti též toho, aby v pastvinách nerostla divoká cibule, poněvadž ji krávy často požívají. Cibule obsahuje zápachající silici, jež dodává mléku nežádoucí chuti. Panují sice dosud spory o tom, zda-li různé nežádoucí vlastnosti rostlin pšenášený jsou na mléko, avšak o tom, že silice cibulová dostává se až do vemena, není žádnou pochybností. Jednotlivý záhon divoké cibule v pastvišti pokazí nejen mléko stáda, jež se tam pase, a e i mléko v celé mlékárně, kam mléko stáda takového přichází. Kromě toho bývá v pastvinách též mnoho rostlin, jež jsou dobytku jedovaté. Mezi těmi můžeme jmenovati bolehlav, klejichu (milk weed), rulič, blin, kýchavici a jiné. Ničíme-li plevely v pastvině napofád, uvarujeme se i nebezpečí otravy dobytka.

Panuje sice domněnka, že dobytek rostliny jedovaté nežere, ale na to se nemá nikdy spoléhati, neboť každoročně padají tisíce kusů koní, ovcí i vepřového dobytka za obětí jedovatým rostlinám. Také při náhlých pádech dobytka hovězího šlo se mnohdykrát na stopu otravě plevelem. Před nějakou dobou vydal vládní odbor zemědělský farmářský bulletin, popisující třicet jedovatých rostlin, jež jsou zároveň v něm zobrazeny, aby je každý snadno poznal. Bulletin ten měl by si každý hospodář objednat, neboť dostane jej zdarma.

Farmářské tažné koňstvo.

Farmáři američtí žili po dlouhou dobu v domácnosti, že velký tažný kůň je pro práci polní příliš těžký, že nesnáší letní horko tak dobře, že je příliš pozvolný. Nyní však nastal obrat, neboť farmáři počínají nahližeti takřka všeobecně, že nejlepší koněm hospodářským je silný kůň tažný nejen v Americe, ale i v Evropě a po celém světě, neboť většina prací hospodářských koná se koňmi. Silné koňstvo umožňuje práci dokonale, a věru, že není lepšího pohledu, než viděti v poli tři těžké, silné tahouny, táhnoucí za sebou šestnáctipalcový jízdní pluh anebo pluh víceraďičný, zabírající nejen do značné šířky, ale i do hloubky. Pár takových tahounů jde lehce v secím stroji nebo sazečce, senovce nebo žacími stroji. A když pak dojde k odvážení pšenice do trhu, takového spřežení utáhne již náklad, který stojí za to. Koně ty se tahem neunaví, mají vážný krok

a když se z města vrátí, mohou jíti nanovo. Kdo zbavil se kdy těžkých koní, vždy toho litoval, neboť malé koňstvo potřebě na farmě nikterak nevyhovuje.

Těžké koňstvo tažné je vzácné, neboť je skupováno obchody a průmyslovými závody ve městech, kde jiný kůň k tahu na ulici se nehodí. Z příčiny té měl by každý farmář mít těžké klisny, od nichž by odchovával hřebata, jež pčiná šejí velkou cenou. Těžká klisna je tím nejclacinějším konem na farmě, byť stála \$300—\$600. Ona vykoná svou práci a kromě toho přinese každého roku hřebě, které zaplatí celou její výživu. Čistokrevní těžcí hřebci prodávají se po \$1000—\$1500. Následkem toho těžké klisny, jež konají práci a při tom vrhají tak cenná hřebata, jsou tím nejvýnosnějším druhem dobytka na farmě.

Požírání podsvinčat.

Některé pěstitele dobytka mívají takřka každého jara potíž se svými plemennými sviněmi, jež se zvrhají a požírají vlastní svoje mláďata. Tato stávají se obětmi svých kanibalských matek z pravidla během prvých tří dnů po narození. Příčina toho byla vysvětlována na všelijak. Některé pěstitele domnívali se, že je to zlozvyk, jiní sváděli to na píci, působící zácpu, následkem čehož přý prasnice, trápena jsou bolestí, vrhá se na svá mláďata, a opět jiní domnívali se, že je to následek nezkrotitelné touhy po mase. A tito mají skorem pravdu až na to, že není to výhradně touha po mase, která svině k požírání mláďat vede, ale touha po živinách bílkovitých či svalotvorných vůbec.

Požírání mláďat není zaviřováno ani píci zácpu působící, ani krmením přílišným, nýbrž krmením nedokonalým, krmením píci, jež neobsahuje dostatek oněch živin, jež slouží v těle zvířecím ke tvorbě svalstva a jiných pletiv tělesné soustavy. Je to následek přirozeného pudu sebezachování, vyvolaný nepřirozenou píci.

Chut' neb apetit, at' je to již u člověka nebo zvířete, jest jednou z věcí, jež těžko lze kontrolovati. Chorý člověk i při velké své inteligenci, není-li pod kontrolou, sni mnohdykrát potravinu, o níž ví zcela jistě, že mu v jeho nemoci uškodí, ale nemůže se opanovati, když dostane na ni chut'.

Byla-li plemenná svině nucena dáti život mláďatům při píci, neobsahující dostatečné množství látek tělotvorných, a musila-li tudíž při tom část svého těla obětovati, aby se jim oněch k vývoji nevyhnutelných látek dostalo, pak nemůžeme se diviti, že apetit její jest nezkrotitelný, že vrhá se na mláďata, v nichž jsou zásoby látek těch, jež ona potřebuje. Nám zdá se to býti na první pohled nepřirozeným, ale po poznání příčin shledáme, že je to zjev zcela přirozený, zaviněný nepřirozenou výživou.

Z uvedeného vysvítá, že jediným prostředkem proti požírání podsvinčat jest krmiti prasnici píci náležitou, bohatou na bílkoviny. Kukuřice jest píce chudá na bílkoviny a bohatá na uhlohydráty, proto se pro běžící aneb oprasené plemennice nehodí. Po oprasení je radno dávat prasnici přiměřené dávky olejnatých pokrutin, jež mohou se předkládati ve vodě rozmíchané jako okaly. Také před oprasením nutno krmiti lehkou

píci dusíkatou, aby se u sviní zmlouďná touha po bílkovinách nevyvinula.

Rozdíl v dojících.

Dojnice mají též své nepřátele, mezi nimiž bývají i tači, již měli by jim býti nejlepšími přáteli, již měli vždy ukazovati jim svoji laškavost a dobrou vůli. Jsou to dojiči nebo dojičky. Dojič, jenž vstupuje do stáje s klikem a nádvčkami, jenž krivu místo mírné ho pohlázením kopne a místo otření vemene surově ji do něho uhodí, jest největším jejím nepřitelem. Zvíře se jeho přichodu obává, nervy dojnice jsou v plném napjetí, když tato hlas jeho uslyší, ana počne se třásti a nepokojně přestupovati. Jak může se potom takový dojič diviti, že mu kráva nechce spustit?

Dojnice nikdy nepovažuje za svého přítele takového hospodáře, jenž při každé příležitosti bere na ni vidle, mlátí jí holí anebo hájí po ní kamením. Takové zacházení s dobytčkem dojným nepřinese nikdy prospěch. Hospodář měl by se vždy podobného zacházení s dobytčkem vystríhati, neboť jedině potom může žádati od svých čeledínů, aby i oni jednali s dobytčkem mírně a laskavě.

S dojnici máme se spíše mazlíti a hladiti ji, tak aby neměla před námi nikdy strach, aby vždy byla si jistota, že nemá se před námi čeho obávati. Ohčas dejme jí nějaké dobré sousto, at' je to v poli, ohradě nebo ve stáji. Dojnice taková bude spokojena a to poznáme v dšce. Rozčilení je na úkor dojivosti krávy, neboť rozčilené zvíře netráví tak dobře, ani nevylučuje mléko. Dojnice si laškavé zacházení zapamatují a budou na nás vždy trpělivě čekati, jakmile nadejde doba dojení.

Drcené skořápky

pro drůbež všeho druhu.

Obzvláště slepicím, mají-li býti zdravý a mají-li hodoč nésti, jest zapotřebí nutně vápenité látky, které se jim dostane hojně v perleťových (oystersových) skořápkách. Tyto pak můžete obdržeti z první ruky za následující ceny:

100 liber za.....	.75c
300 lb. za.....	\$1.95
500 lb. za.....	\$2.75

Zvláštní cena pro obchodníky. 28t J. J. NÁMĚSTEK, 1211 So. 13th St., Omaha, Neb

Prodá se pěkná farma

o 20 akrech s pěknými výstavnostmi ve výletním městečku Algonquin, McHenry Co., Ill., 40 mil od Chicaga. Nové stavby; dům o jednom poschodí 28x46 st., dvě stáje o 24x40 st. a 16x20 st., cementový sklep, podezdívky, artéská voda, ovocný sad, vinice, pastva, lesík a 16 akrů pole. Cena \$5300. Polovice hotově, ostatní die úmluvy. Podrobnosti sdělí Jan Janák, 1193 So. Spaulding ave., Chicago, Ill. 31t

Hudební nástroje

Zaslám zdarma moje krásné ilustrované ceníky hudebních nástrojů Krásná píana, organy, soukocí nástroje, housle, pravé české harmoniky, koncertiny a j. Nejnižší ceny. Výhradní jednatel V. P. Červený a synové světoznámých hudebních nástrojů. Píšte hned.

LOUIS VITÁK, 6m6 106 Wabash Ave., Chicago, Ill.

JONH LINDER velkoobchodník lihovinami

... má na skladě ...
výtečná stará importovaná i domácí vína, kořalky a likéry
zvláště ale proslulou z r. 1881 O. F. C. & J. S. Taylor.
Za jakost všeho zboží se rídí.

Kalifornie

Některé praví, že není na světě místa tak krásného k obývání jako Kalifornie. Starší lidé obzvláště libují si v teplém, klidném vzduchu; v modré obloze; jemném, solném vzduchu mořském. Mnozí jdou do Kalifornie na předpis lékařský, aby se léčili podnebím.

Osobní průvod

cestujících v turistických spacích vozech jest význačnou předností Rock Island dráhy, jež se velice zamlouvá těm, již nejsou zvyklí cestovati. Všech svízelných jste ušetřeni — pečlivě jste obslouženi — a, cestujete šetrně.

Snížené ceny po Rock Island, každodenně od 1. března do 15. května. Píšte si o brožury a jakoukoliv potřebnou informaci.

F. P. Rutherford, D. P. A.

1323 Farnam St., Omaha, Neb.

“Následujte vlajku”

Železniční a přeplavní lístky

na všechny dráhy do a ze všech částí Evropy. Taktéž lístky denně v prodeji po dráze Wabash do mnohých míst na jihu i jihovýchodu

za ceny velmi snížené.

Pro úplné informace ohledně cen, jízdného řádu zajděte si do místní úřadovny Wabash dráhy, 1601 Farnam ul., nebo si dopište na

26

HARRY E. MOORES, G. A. P. D., Omaha, Neb.

Muž, kterýž hledá

stále příležitost k zlepšení svých poměrů, jest mužem, kterýž jednou docílí svého účelu. Jestliže se muž ten obrátí na

Chicago, Milwaukee & St. Paul R'y

obdrží takovou zprávu ohledně pozemků, ležících na této dráze aneb k ní sáhajících, že mu přispěje v honbě jeho za štěstím a blahobytem. Adresa

F. A. NASH, Gen'l Western Agt., 1524 Farnam St. OMAHA, NEB.